
Публикуван на: 13-05-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Валентин Хаджинаков е ученик 11 клас на СОУ „Петко Р. Славейков“ в гр. Кърджали. Учи в паралелка с чуждоезиков профил - английски и испански език. Есето му печели поощрителна награда в конкурса „Европа =“

Европа е равно на...България

"Когато някой чужденец дойде отдалеч...той се чуди...удивлява се...започва да губи ума си...и когато се завърне в своята земя, ако някой го попита: "Какво видя там?", той ще рече: "Не зная как да разкажа това, защото само със собствените си очи бихте могли спокойно да се начудите на красотата. Само който види...може да се възхити най-добре. Защото собствените очи не лъжат никого"

Не, не става дума за някой разкошен замък, красящ Париж, Лондон, Рим или която и да е друга развита европейска столица. Мястото е древнопрестолният български град Преслав, където през далечния 9 век старобългарският книжовник Йоан Екзарх създаде своя "Шестоднев", част, от който е описанието на Симеоновия дворец. Нека си спомняме за него винаги, когато гледаме с широко отворени очи и цъкаме от удивление, застанали пред "Парижката света Богородица" в Париж или пред Бъкингамския дворец в Лондон. Немеем пред постиженията на европейската цивилизация, прехласваме се от забележителни паметници на чуждите култури и, омаяни от видяното и чутото, неволно правим съпоставки с нашите реалности и, кой знае защо, те са винаги в полза на чуждото. Истинската равносметка идва по-късно, когато поемем обратния път към родината...

Озовал се там, в Европа, българинът не си дава сметка, че това, с което се гордеят днес французи, англичани, италианци..., ние сме имали векове преди те да са се наричали такива. Не се замисля, че далеч преди в западна Европа да разцъфти Ренесансът, средновековна България има своя "Златен век", а творби, създадени през него, днес са сред най-ценните експонати на прочути национални музеи. Знаят ли самите англичани, че уникалното Лондонско евангелие е дало на български книжовник?

Ако разгърнем страниците на историята ни назад към нейното начало, ще стигнем до онази 681 година, а в представите ни ще изплува картина - ярка, запомняща се: един страховит мъж, язdec красив кон, следван от стотици хиляди люде. По лицата им се чете умора. Мъжът спира коня и, засенил с длан очите си, се вира в ширналата се зеленина пред него. Погледът му се изпълва с доволство, от гърдите му се изтръгва облекчителна въздишка, а устните твърдо и отчетливо произнасят: "Тука ще бъде България!". Познахте го, нали?Той е гордият хан Аспарух, а земята, на която е направил шатрата си, продължава да носи името, произнесено от него. Вече 14-то столетие.

Тази земя, познала възходи и падения, унижения и слава, изпитала горчивината на робството и сладостта на свободата, тъпкана и опожарявана, но възкръсвала като птицата Феникс изпод пепелищата, е моята родина. Нашата България! Някога, в зората на Българското възраждане, монахът Паисий, прозрял заплахата от чужда асимилация, показва на сънародниците си примера на миналото, за да разбуди заспалото им съзнание и им вдъхне вяра в бъдещето. "Неразумний и юроде" нарича хилендарецът родоотстъпника и повелява: "Българино, знай своя род и език!" И тръгват "простите орачи и копачи" по посочения път, който ги води към забравените корени, към загубената в робската тъма българска идентичност...

Годината е 1762-а.

И се разгаря искрата, хвърлена от Паисий Хилендарски, внася светлина в душите на заблудените и осветява пътя към бъдещите векове. България навлиза в своя Ренесанс. Робството е оставило своя 5-вековен отпечатък. Европа е далече напред. Но волята и духът на българина са несломими. Времето следва неумолимо своя ход. Променят се държавни граници, национални и личностни съдби. Малка България се равнява с големите, но ревниво бранейки своето достойнство, съхранила през вековете родовата си памет, езика си, традициите си, вярата си.

И сега, в началото на 21-и век, тя официално е призната за член на Обединена Европа. Приемането бе посрещнато с противоречиви чувства. Какво ще получим? Какво ще дадем? Сигурно едно членство в ЕС си има своите приоритети. Сигурно то ще спомогне за издигане престижа на страната ни, за повдигане самочувствието ни. Сигурно. Но...мене лично нещо ме смущава. Дори ми е малко обидно. Вътре в мен нещо се съпротивлява и накърнява достойнството ми на българин. Чие благоволение търсим ние? Коя Европа трябва да прояви благосклонност към нас? Тази ли, на която ние, българите, първи доказахме, че можем да четем и пишем на свой роден език и да имаме своя култура, своя държава, свои владетели? Колко европейски държави могат да се похвалят с книжовници като Климент Охридски и Константин Преславски, Йоан Екзарх и Черноризец Храбър? Колко европейски поети са увековечени в Сорбоната в Париж, където греят златните букви на Ботевото четиристишие: "Настане вечер, медец изгрее..."? Не чу ли тази Европа гласа на българската певица Валя Балканска, чиято песен "Излел е Делю хайдутин" се понесе в космическото пространство? Наши сънародници разнасят славата на малка България, изявявайки се в различни области на науката, културата, технологиите, а по спортни зали и стадиони хиляди европейци наблюдават със зле прикрита завист издигането на родния ни трибагреник и слушат неразбираемите за тях, но толкова свидни на всеки българин думи: "Мила родино, ти си земен рай". Нека Европа не забравя това, когато ни поставя условия, за да ни нарече "европейци".

Тя, Европа е тази, която векове наред се е равнявала по нас и продължава да се възползва от интелектуалния потенциал на нацията ни, а природните ни дадености са не по-малка привлекателна сила, отколкото онази, която тя има за нас. Райското кътче, наречено България, вече е открито от доста английски граждани, заселели се тук със семействата си. Те са заменили Лондон с никому неизвестно българско село, в което вместо величествени катедрали има малка църквица, а вместо респектиращата Темза, живописно криволичещо безименно поточе.

Необходимо ли е нашите села и градове да се населят и от други европейци, за да заявим високо и

убедително всеизвестната простишка истина: Европа е тук. Европа е равно на...България. Влизането ни в ЕС не е чест, която големите оказват на малка България. То е само признаване на неоспоримия факт, че тя си остава там, където винаги е била.

Европа е тук. В неподражаемата ми по хубост родина. В родния ми град, където са семейството и близките ми. В любимото ми училище, което по нищо не отстъпва на всяко модерно европейско учебно заведение и което ми предоставя всички възможности за развитие и изяви.

Това ми стига!

На 9 май авторитетното [жури на конкурса за младежко есе „Европа е равно на..."](#) [обяви победителите](#), избрани сред тежка селекция от над 30 участници. Конкурсът за младежко есе на тема „Европа е равно на..." започна на 24 март и за близо месец привлече вниманието на много ученици и студенти на възраст от 13 до 24 години. Конкурсът бе организиран от Портал Европа и Центъра за модернизиране на политики като част от инициативата „Говори с Европа". Жури в състав евродепутатът Кристиян Вигенин /ПЕС-БСП/, заместник-председателят на Народното събрание проф. Любен Корнезов, преподавателят в Катедра „Европеистика" в СУ доц. д-р Нели Огнянова, журналистът от Програма „Хоризонт" на БНР Никола Миладинов и директорът на Европейски институт Юлиана Николова оцениха есетата на участниците.

□□□□□ □□□□□ □□□□□
□□□□ □□□□□□□□
□□□□□

□□□□ □□□□□□□□ Конкурсите са част от „Говори с Европа” – инициатива по План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия. „Говори с Европа” се реализира от Центъра за модернизиране на политики и Портал ЕВРОПА.